

Autobiografia de Pere Sánchez

CRÍTICA 'El gran Joan' està a mig camí entre Valero Sanmartí i Houellebecq

VICENÇ PAGÈS JORDÀ

Un bon dia, Pere Sánchez es troba convertit en marit, pare i professor d'institut. Li agrada més el que recorda de la seva joventesa que no pas el que li programa l'esposa diligent. Direu, amb raó, que les llibreries són plenes d'aquestes novel·les sobre la

crisi de la mitjana edat. Però aquesta és diferent perquè al marit frustrat s'hi oposa el gran Joan, el superheroï de la masculinitat, l'home que tots els fracassats voldrien emular.

El gran Joan és culte i viatjat, li sobren diners i amants, no té horaris ni lligams, és amo de la seva vida. En Pere rep una fotografia seva que el

mostra en una piscina amb una mulata a cada banda. En el mateix paquet hi anaven les fotocòpies sobre la *Novel·la definitiva de la Guerra Civil* que el gran Joan ha acabat. Mentre passa el dia corregint exàmens, vigilant la filla i contestant els whatsaps de l'esposa, en Pere recorda amb nostàlgia els anys en què li va fer d'assessor literari i de secretari.

La novel·la contraposa aquests dos personatges que representen l'acció i la rendició, la satisfacció i el penediment, però alhora ofereix una panoràmica dels anys que van dels Jocs Olímpics al Fòrum de les Cultures: la comercialització del territori amb fins turístics, la consolidació de mediocres grimpaïres, la banalització de la cultura, els pactes lampedusians que van assegurar la supervivència dels poderosos. I encara més: la moda de les classes d'es-

criptura creativa i la multiplicació de novel·les prescindibles sobre la guerra.

En contrast amb aquest rerefons, ressalta la figura del gran Joan, veterà en totes les arts del plaer (vi, dones, cinema, literatura), immune al

Com en el seu anterior llibre, amb aquest sols hi ha dues sortides, riure o engegar-se un tret

sentiment de culpa i capaç de sintetitzar en frases lapidàries el que Pere Sánchez no s'atreveix ni a pensar: «Quan la intoxicació libidinoso inicial passa, cada part de la parella torna a ser qui reament és». «Tenir fills no et canvia la vida, és la fi de la vida», «Qualsevol ximple s'en-

dú una dona. El que cal és saber donar la puntada de peu». Autodefinit com a pedòfob, el gran Joan menysprea la classe mitjana, la «púrria teleadicta», els funcionaris, els subvencionats, els al·lòctons, els turistes, «els polítics catalans de format comarcal, que són tots». A mig camí entre Michel Houellebecq i Valero Sanmartí, el gran Joan du a la pràctica l'aforisme de Baudelaire: l'heroi es diverteix sol. Bé, no pas sol del tot: necessita algun personatge que l'admiri. Pere Sánchez, en aquest sentit, és ideal, ja que inverteix la seva intel·ligència a donar voltes a les mateixes idees i a autocompadir-se sense interrupció. Ell també necessita el gran Joan perquè li permet sentir-se més petit.

Antoni Ferrando publica un llibre per dècada. El 1996 va aparèixer una guia de Praga en una col·lecció

de La Magrana ja desapareguda. El 2008 va publicar *Per què tot és una merda* (Ara Edicions), i ara arriba *El gran Joan*, que ha obtingut el premi Opera Prima de l'editorial Libbooks. Si Jorge Semprún va publicar l'*Autobiografia de Federico Sánchez*, aquell personatge que duia una vida èpica i clandestina sota el franquisme, Ferrando firma aquesta autobiografia de Pere Sánchez, hiperconscient i autocommiseratiu en l'Estat de les autonomies, i que ve a ser la ficcionalització de les idees que apareixien a *Per què tot és una merda*. Sobre aquesta novel·la podria repetir el mateix que vaig dir d'aquell assaig: «Davant d'aquest llibre, només hi ha dues sortides: riure o engegar-se un tret». ≡

► **EL GRAN JOAN**

Antoni Ferrando

Libbooks. 224 pàg. 18 €